

3. Інтеграція мобільних гаманців: переваги використання та популярність. URL: <https://interkassa.com/blog/integratsia-mobilnyh-plateziv>
4. Кіберризика є головною проблемою 62% компаній - опитування Travelers щодо кіберзагроз. URL: <https://forinsurer.com/news/24/10/10/44279>

Добровольська П. А.,

здобувачка вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Боднар О. А.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Впровадження штучного інтелекту (ШІ) стрімко трансформує сферу фінансових послуг та стає ключовим вектором її розвитку. Подальший розвиток ШІ-технологій визначатиме прогрес і в банківській сфері. Тому його активно застосовують у своїй діяльності провідні банківські установи України та світу [1].

В умовах сьогодення банки активно застосовують ШІ у своїй діяльності з метою освоєння інноваційних способів роботи з даними, а також підвищення продуктивності праці та конкурентоспроможності. У фінансовому секторі системи ШІ допомагають вирішувати широкий спектр задач, наприклад: знизити вплив людського фактору на ухвалення рішень, забезпечити швидкий і ретельний аналіз великих обсягів інформації, скоротити витрати та автоматизувати комунікацію з клієнтами тощо [1, 2].

Використання ШІ у банківській діяльності охоплює широкий спектр можливостей. Передусім, його використання є доцільним у сфері клієнтської підтримки, що сприятиме підвищенню якості обслуговування клієнтів. В умовах зростаючої потреби банків у вдосконаленні процесів взаємодії з клієнтами, ШІ виступає ключовим інструментом для надання повноцінної цифрової підтримки. Його впровадження дозволяє оптимізувати такі операції, як переказ коштів, оплата рахунків та інші фінансові послуги. Крім того, можливість виконання цих операцій через мобільні застосунки значно підвищує зручність та доступність банківських послуг [1].

ШІ можна ефективно використовувати для виявлення шахрайських дій у банківській сфері. Завдяки здатності до самонавчання, ШІ може аналізувати великі обсяги даних, отриманих із попередніх випадків шахрайства, і прогнозувати ймовірні нові загрози, що значно мінімізує ризики. Крім того, використання біометричної ідентифікації, такої як розпізнавання обличчя чи голосу, підвищує рівень безпеки доступу до банківських систем, забезпечуючи персоналізований захист даних клієнтів [1].

ШІ активно застосовується у банківській сфері для аналізу фінансових ринків та прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень щодо доцільності вкладення інвестицій у різні проекти. Також ШІ може використовуватись для прогнозування ринкових умов та ринкових тенденцій. Сучасні банки дедалі частіше використовують аналіз, проведений ШІ, що сприяє значному зменшенню збитків [1].

ШІ ефективно використовується для надання консультацій і відповідей на типові запити через чат-боти. Такі боти надають цілодобовий доступ до банківських послуг із максимально оперативним реагуванням на запити користувачів. Використання віртуальних помічників не лише підвищує якість обслуговування, але й сприяє значному зниженню витрат на утримання call-центрів [2].

Банки активно застосовують ШІ для аналізу клієнтської поведінки та формування персоналізованих пропозицій. Подібно до алгоритмів рекомендацій, що використовуються інтернет-магазинами, банківські установи впроваджують системи, які на основі історії запитів клієнтів здатні пропонувати оптимальні фінансові, продукти які можуть зацікавити клієнта, наприклад, відповідну депозитну чи кредитну картку [1].

Дослідження підтверджують, що застосування ШІ підвищує продуктивність праці, оскільки працівники витрачають менше часу на пошук та аналіз інформації. Автоматизація рутинних завдань, які раніше мали виконувати співробітники банку, з використанням ШІ-систем дозволяє працівникам зосереджуватися на складніших інтелектуальних та творчих завданнях. Це, у свою чергу, позитивно впливає як на ефективність операційних процесів, так і на внутрішній рівень задоволеності працівників [2].

Попри численні переваги впровадження систем ШІ в банківській сфері, існують і значні ризики, зокрема у забезпеченні безпеки даних. Через те, що банки обробляють конфіденційну інформацію клієнтів, яка потребує високого рівня захисту, впровадження нових технологій вимагає від банківських установ впевненості у надійності механізмів захисту цих даних [3].

Також варто звернути увагу на високу вартість введення подібних інноваційних технологій та значні витрати на їх тестування, а також необхідність гарантування конкурентоспроможної заробітної плати для спеціалістів, що обслуговуватимуть ці системи. Це, в свою чергу, призводить до проблеми дефіциту висококваліфікованих кадрів. Отже, інтеграція ШІ в банківський сектор має свої позитивні та негативні сторони [3].

Підсумовуючи вищезазначене, ШІ стає однією з найперспективніших технологій у банківській сфері, що відкриває нові можливості для її розвитку та трансформації. Його застосування визначає конкурентоспроможність банків, підвищуючи їх ефективність та адаптивність до змінюваних умов ринку.

Список використаних джерел:

1. Інноваційні банківські технології та сучасні форми грошей : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих учених, Київ, 5 квіт. 2018 р. / М-во освіти і

науки України ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ, 2018. С. 77–79. ULR: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/24445>

2. Кравченко В. П. Сучасна практика застосування штучного інтелекту у банківській сфері. *Modern engineering and innovative technologies*. 2023. Вип. 4(25-04). С. 62–67. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-04-066>

Овчаренко Т. С. Тенденції розвитку та використання штучного інтелекту у банківській сфері. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 67/2024. ULR: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4711/4652>

Мельник О. І., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Саганович С. Л., здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ У СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Фінансова звітність фермерських господарств є ключовим елементом інформаційного забезпечення, необхідного для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Порядок її формування є складним і багатограним процесом, який вимагає врахування безлічі факторів та особливостей галузі (сезонність, залежність від природно-кліматичних умов, облік біологічних активів, багатофункціональність тощо).

Форми фінансової звітності використовують для інформаційного забезпечення прийняття рішень внутрішніх і зовнішніх користувачів. Так, керівники фермерських господарств використовують її дані для прийняття своєчасних управлінських рішень. Банківські установи оцінюють фінансову спроможність господарств для надання кредитів. Інвестори аналізують прибутковість та відповідні ризики. Державні органи здійснюють контроль за цільовим використанням коштів, узагальнюють статистичні дані щодо результатів діяльності суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

У процесі прийняття рішень роль фінансової звітності насамперед полягає у наступному:

1. Оцінка фінансового стану:
 - надання інформації про активи, зобов'язання та власний капітал фермерських господарств;
 - визначення рівня їх фінансової стійкості та ліквідності.
2. Планування і прогнозування:
 - використання даних про доходи та витрати для складання бізнес-планів;
 - аналіз фінансових показників для прогнозування доходів і витрат.
3. Контроль і аналіз діяльності: